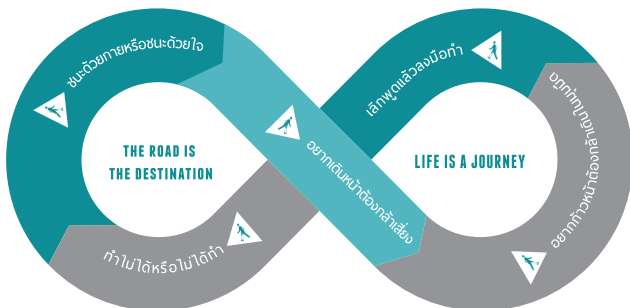

beBRiGHT

Have a brighter day !

เพื่อใช้ชีวิตวันนี้ให้สดใสกว่า

ลำดับที่ 81

ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน

ผู้เขียน : วรพันธ์ โลภิตสถาพร

ราคา 130 บาท

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN : 978-616-00-1390-6

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษภาคม 2557

พิมพ์โฆษณาครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ไม่อนุญาตให้สแกนหนังสือหรือคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดเพื่อการสร้างฐานข้อมูล

อิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์และเจ้าของลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น

บรรณาธิการเล่ม : วสันต์ พร้อมมิตรญาติ

พิสูจน์อักษร : สุวิชา สุขวัฒนุส

ออกแบบปก/รูปเล่ม : อนุรักษ บัวกิ่ง

พิมพ์ที่ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

กรรมการผู้จัดการ/บรรณาธิการอำนวยการ : วรพันธ์ โลภิตสถาพร

รองกรรมการผู้จัดการ : สุภัคชญา โลภิตสถาพร

บรรณาธิการบริหาร : ประวิทย์ สุวณชัย

ผู้จัดการฝ่ายผลิต : ธีฎาภัทร์ ฟองไชย

ผู้จัดการฝ่ายขาย : กิ่งแก้ว ลิขะไชย

ผู้จัดการฝ่ายสื่อสารองค์กรและกิจกรรมสัมพันธ์ : นฤเบศ สมฤทธิ์

ผู้จัดการฝ่ายลิขสิทธิ์ต่างประเทศ : สิ้นธุ์ พรสง่างโรจน์

ที่ปรึกษาทางกฎหมาย : ธนกร กองเพ็ง

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด

18 ซอยลาดปลาเค้า 63 ถนนลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

โทรศัพท์ 0 2940 3855-6 โทรสาร 0 2940 3970

กองบรรณาธิการ : stpbook@yahoo.com

ฝ่ายสำนักงาน : info@satapornbooks.com

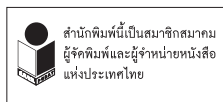
www.satapornbooks.com

หากท่านผู้อ่านพบหนังสือไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาดหาย

การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์ สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนหนังสือเล่มใหม่ให้ท่าน

โปรดติดต่อและส่งหนังสือคืนพร้อมระบุรายละเอียดการชำรุด

ไปตามที่อยู่ด้านบน หรือโทร. 0 2940 3855-6 ต่อ 21, 54

ชีวิต ที่มีไว้ ก้าวเดิน

วรินทร์ โลกิตสถาพร

คำนิยม

เมื่อได้อ่านหนังสือที่คุณวรพันธ์ โลกิตสถาพร เขียนทั้งเรื่อง **‘ชีวิตเลือกได้’** และ **‘ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน’** ดิฉันบอกตัวเองว่า มีเจ้าของสำนักพิมพ์ที่คนหนอที่สละเวลาอันมีค่าในการบริหารงาน และเงินมาเขียนหนังสือ

แรงบันดาลใจอะไรที่ส่งให้คุณวรพันธ์หันมาร้อยเรียงความคิดเป็นตัวอักษร

ดิฉันขออนุญาตวิเคราะห์...

เป็นที่ประจักษ์ทั่วกันว่าคุณวรพันธ์เป็นผู้บริหารสำนักพิมพ์ที่โดดเด่นท่านหนึ่ง ดิฉันเชื่อว่าความสำเร็จของธุรกิจเครือสภาพบุ๊คส์นั่นคือ การไม่หยุดนิ่งและการกล้าคิดเพื่อผนวกการตลาดกับศิลปะการรังสรรค์งานเขียนเพื่อนำเสนอนักอ่านในศตวรรษนี้

‘นวัตกรรม’ การเขียนนวนิยายซีรีส์ของสภาพบุ๊คส์เป็นส่วนหนึ่งของปรากฏการณ์ความ ‘ดัง’ ของละครชุด ‘สุภาพบุรุษจุฑาเทพ’ นวัตกรรมนี้ไม่ได้เกิดในวันเดียว โดยคนคนเดียว เบื้องหลังหนังสือชุดอ่านสนุกนี้ มีทักษะการคิด ทำ และเขียนเป็นทีมที่แข็งแกร่งยิ่ง เพราะมีผู้บริหารที่สามารถรวมผู้คนหลากหลาย ทั้งนักการตลาด การประชาสัมพันธ์ และนักเขียน มาทำงานเป็นทีมเป็นการรวมแผนงานธุรกิจในยุคไอทีเข้ากับการสร้างสรรค์ศิลปะ

ได้อย่างละเอียดละไม

กว่าจะก้าวเดินมาถึงวันนี้ คุณวรพันธ์จะต้องฝ่าฟันชีวิตและ
สู้กับอุปสรรคนานัปการ ดังนั้น ตัวคุณวรพันธ์ต้องอัดแน่นเต็ม
เปี่ยมด้วยประสบการณ์และระบบความคิดที่ทำให้ยืนหยัดมั่นคง
ได้ทั้งชีวิตครอบครัวและการทำงาน

ในยุคที่สังคมไทยสับสน ขาดความสุข เหมือนเป็นโรค ถูก
รุมเร้าด้วยปัญหาสังคมและการเมืองนี้เอง ที่ทำให้คุณวรพันธ์ส่ง
ต่อประสบการณ์ชีวิตเป็นข้อคิดและแนวทางให้ผู้อื่น

ดิฉันเชื่อว่าหลายบทหลายตอนจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทำยบททุกบท คุณวรพันธ์จะเขียน ‘เคล็ด’
ที่ฝรั่งเรียกว่า Tips เช่น ‘7 วิธีเปิดใจเพื่อเปลี่ยนตัวเอง ชะนะใจ
ผู้อื่น’ หรือ ‘7 วิธีฝึกตนให้อยู่เหนืออารมณ์โกรธ’ หรือ ‘7 วิธีคิด
กลับมุม สอนให้เรารู้เขา รู้เรา มองมุมกลับ สอนให้เราคิดต่าง’
หรือ ‘ข้อคิดก่อนเสี่ยง’ ฯลฯ แม้ไม่เห็นด้วยกับบทวิจารณ์สังคม
และการเมืองบางตอน แต่ดิฉันมั่นใจว่า ‘เคล็ดชีวิต’ ของคุณ
วรพันธ์จะเป็นตัวช่วยให้ผู้อ่านที่สงสัย ไม่มั่นใจ ทุกข์หรือท้อใจ
สามารถนำไปใช้ในการ ‘ก้าวเดินไปในชีวิต’ ได้ดีขึ้น

ดร. สิริกร มณีรินทร์

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
และอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

7 พฤษภาคม 2557

คำนิยม

เรียนผู้อ่านที่เคารพ

ผมมีปรัชญาในการศึกษาและการทำงานตลอดมาว่า

‘การอ่านหนังสือ
คือการเรียนรู้ที่ไม่มีวันจบสิ้น’

นับตั้งแต่ผมอ่านหนังสือได้ในวัยเด็ก ผมอ่านหนังสือ
ทุกเล่มที่ผ่านเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นหนังสือนิทานสำหรับเด็ก
ไปจนถึงนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่

แม้เศษกระดาษหนังสือพิมพ์ที่ถูกทิ้งไว้ ผมก็หยิบขึ้นมา
อ่าน ทั้งที่ข้อความ เรืองราว ไม่ปะติดปะต่อกัน ผมก็อ่าน

อ่านกระทั่งถูกกระดาษหนังสือพิมพ์ที่สมัยนั้นใช้ห่อ
ข้าวของ ผมก็ค่อย...ค่อยๆ บรรจงแกะอ่าน

ห้องสมุดเล็กที่ไหน...ไปจนถึงหอสมุดแห่งชาติ ผมก็
ดันดันไปค้นหาหนังสืออ่าน

จนเมื่อผมอายุครบหกสิบปี เมื่อเกือบสิบปีที่ผ่านมา ผม
จึงรวบรวมข้อเขียนที่เกิดจากการอ่านของผม โดยตั้งชื่อหนังสือ
ชุดนี้ว่า

หนังสือ...คือชีวิต

การที่ผมได้อ่านหนังสือ ‘ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน’ ซึ่งเป็นข้อ
เขียนของ ‘คุณวรพันธ์ โลกิตสถาพร’ ซึ่งแต่ก่อนผมคิดเพียงว่า
ท่านเป็นผู้บริหารสำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์ สำนักพิมพ์ที่ผมเป็น
ลูกค้าประจำ เพราะงานของสำนักพิมพ์นี้ล้วนแต่เป็นประโยชน์
ต่อสังคมและตัวผมไปพร้อมๆ กัน

เมื่อได้อ่าน ด้วยความไม่แน่ใจว่านักบริหารที่เก่งจะมาเป็น
นักเขียนที่ดีได้อย่างไร

แต่เมื่อได้อ่านข้อเขียนทั้งหลายที่เกิดจากสติปัญญาของ
ท่าน จึงทำให้ผมเข้าใจแล้วว่า ท่านไม่ใช่เป็นเพียงนักธุรกิจที่มี
ความสามารถเท่านั้น แต่ท่านก็ยังเป็นนักเขียนที่มีความสามารถ
เช่นกัน

เมื่ออ่านข้อเขียนของท่านบททวนหลายครั้ง แต่ครั้งที่อ่านก็เกิดสติปัญญาใหม่ตามมาแตกต่างกัน จึงทำให้ผมคิดถึงคำกล่าวของนักเขียนต่างประเทศท่านหนึ่งที่เคยเขียนไว้ว่า

“...อย่าอ่านหนังสือเพียงเท่านั้น
แต่ต้องอ่านคนเขียนด้วย...”

‘ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน’ ช่วยทำให้ผมเข้าใจวิถีการเดินทาง
ของชีวิต

เหมือนอย่างที่คุณวรพันธ์ โลกิตสถาพร เขียนเปรียบเทียบ
ชีวิตเหมือนกับการเดินทาง

การเดินทางจะต้องพบอุปสรรคปัญหามากมาย เพราะ
ฉะนั้น นักเดินทางที่ดีจะต้องมีคู่มือที่ใช้สำหรับการเดินทาง เพื่อ
จะได้เดินสู่จุดหมายปลายทางสำเร็จ

หนังสือ ‘ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน’ ก็คือคู่มือชีวิต ที่จัดเป็น
เรื่องของชีวิตให้เป็นระเบียบ เพื่อจะเป็นระบบในการค้นคว้าหา
คำตอบตลอดระยะเวลาในการเดินทางของชีวิต

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ดีที่คุณควรอ่าน และควร
เก็บรักษาไว้ในบ้าน หรือสถานบันการศึกษาต่างๆ ก็ควรจะเก็บ
ไว้ในห้องสมุด

ข้อเขียนของคุณรพณ์ โลกิตสถาพร เป็นข้อเขียนที่อ่านง่าย เข้าใจได้ดี และสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์แก่ทุกชีวิตเหมือนอย่างที่คุณรพณ์ โลกิตสถาพร เขียนสรุปการเดินทางของชีวิตด้วยประโยคทองที่ว่า

“ถนนมีไว้เดินทาง ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน”

จึงขอเชิญชวนให้ท่านทั้งหลาย ทั้งที่ชอบอ่านหนังสืออยู่แล้ว หรือท่านที่ไม่ชอบอ่าน ขอให้ทุกท่านลองอ่านหนังสือเล่มนี้ เพื่อจะได้เข้าใจปรัชญาในการศึกษาและการทำงานของผมที่ยึดมั่นตลอดมาก็คือ

หนังสือคือชีวิต การอ่านหนังสือคือสิ่งที่ทำให้ชีวิตมีชีวา

การอ่านหนังสือคือการเดินทางที่รวดเร็วที่สุด ทั้งผู้ได้อ่านหนังสือที่ดีย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิตได้อย่างอัศจรรย์

สันติ เสวตวิมล

สวนสันติ ตลาดขวัญ นนทบุรี

25 เมษายน 2557

คำนำ

ถนนหนทางสร้างขึ้นมากเพื่อไว้ให้ใช้เดินทาง อาจเป็นการเดินทางของสินค้า การเดินทางของคนเพื่อท่องเที่ยว ไปพบปะญาติมิตร หรือการเดินทางเพื่อติดต่อธุรกรรมต่างๆ แต่ไม่ว่าเพื่อการใด ถนนมีไว้เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่วิถีการดำรงอยู่ของชีวิต

‘เวลา’ แม้จับต้องไม่ได้ แต่กลับมีความสำคัญยิ่ง เวลา มีลักษณะที่สำคัญหลายประการ คือ

1. เวลาผ่านไปแล้วไม่อาจหวนคืน
2. ทุกคนมีเวลาวันละ 24 ชั่วโมงเท่ากัน
3. ไม่มีใครบังคับให้เวลาหยุดเดินได้
4. ไม่มีใครบังคับให้เวลาเดินเร็วหรือเดินช้าได้
5. ช่วงเวลาของชีวิตแต่ละคนมีจำกัดและไม่เท่ากัน
6. เวลาของแต่ละคนได้มาฟรีๆ แต่เราสามารถขายเวลา

พร้อมกับความสามารถคู่กันได้

ดังนั้นเวลาสามารถมีมูลค่าหากเราใส่คุณค่าลงไปในเวลา นั้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ผู้ประกาศข่าวดังๆ ค่าตัวต่อ

ชั่วโมงนั้นเป็นหมิ่นเป็นแสน ขณะที่พนักงานรักษาความปลอดภัย
มีค่าตัวชั่วโมงละไม่กี่สิบบาท

เมื่อพูดถึงการดำเนินชีวิต จึงหมายถึงการใช้เวลาไป
พร้อมๆ กัน บางคนใช้ชีวิตเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ตัวเอง
สามารถสร้างสมดุลให้แก่ชีวิต เวลาที่ผ่านไปจึงถูกใช้อย่างมี
คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชีวิต ในขณะที่คนอีกจำนวน
มากกลับปล่อยเวลาให้ผ่านไปอย่างไรประโยชน์ เมื่อคิดได้และ
อยากแก้ไข ก็ไม่อาจย้อนเวลากลับได้ ทุกอย่างที่มีในโลกล้วน
มีประโยชน์ มีคุณค่าในตัวเอง ถนนมีไว้เดินทาง เวลา มีไว้
ให้สร้างคุณค่า

ชีวิตก็มีไว้ก้าวเดิน ก้าวเดินไปบนโลกใบใหญ่ ผ่านเวลา
นาที่ที่เดินหน้าไปอย่างไม่มีวันหยุด

หวังว่าหนังสือ **ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน** เล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่าน
สามารถเดินทางผ่านกาลเวลา มีชีวิตที่ก้าวหน้า สามารถฝ่าฟัน
อุปสรรค ด้วยข้อคิดและเทคนิคการแก้ไขปัญหา เพื่อให้จังหวะ
ก้าวของชีวิตไม่หยุดนิ่ง เดินต่อไปได้ไม่หยุดชะงัก

ถนนมีไว้เดินทาง ชีวิตมีไว้ก้าวเดิน

วรพันธ์ โลกิตสถาพร

สารบัญ

ภาคที่ 1 ท่องไปในใจคน

01	เดินหน้าแต่ถอยหลัง	16
02	ทางตันก็เพราะคนปิดกั้น ทางออกเพราะคนผลักดัน	22
03	ธรรมของพระราชาคือ ความสุขสงบของประชาชน	29
04	ศีลธรรมนำกฎหมายตาม กฎหมายปราบศีลธรรมปราม	39
05	เพื่อนดีจุดขึ้น เพื่อนชั่วจุดลง	48
06	แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร	53
07	แค้นเคืองเพราะคิดลบ ให้อภัยเพราะคิดบวก	58
08	ความรู้คือพื้นฐาน ปัญญาคือการรู้จักพลิกแพลง	64
09	ชนะด้วยกายหรือชนะด้วยใจ	70
10	สิ่งที่เห็นอาจไม่ใช่ สิ่งที่ใช่อาจไม่เห็น	76
11	มีคุณธรรมอย่างมีปัญญา	82
12	ได้ลาภแต่เสื่อมศรัทธา	88
13	เมื่ออารมณ์อยู่เหนือเหตุผล	93
14	เดินเพื่อตนเองหรือผู้อื่น	100
15	เปลี่ยนผู้อื่นมิสู้เปลี่ยนตัวเอง	105
16	หงุดหงิดเพราะผู้อื่น หรือทุกข์ใจเพราะคิดเอง	111
17	คำชมมีค่ากว่ามุก คำตำเريبกว่าถูกแทง	117

18	ถอยหลังไว้ว่าทุกข์ เดินหน้าไว้ว่าสุข	123
19	เจริญเพราะชื่อเสียง ล่มสลายเพราะคดโกง	129
20	คิดเป็นดีกว่าให้ผู้อื่นคิดแทน	135
21	คิดกลับมุม มองมุมกลับ	141
22	ไม่ทุกข์ทรมานแล้วจะเข้มแข็งได้อย่างไร	147

ภาคที่ 2 ชีวิตต้องไม่เหมือนเดิม

23	อยากเดินหน้าต้องกล้าเสี่ยง	154
24	อยากก้าวหน้าต้องกล้าเดินในมุมมืด	163
25	ทำไมไม่ได้หรือไม่ได้ทำ	171
26	สู้อย่างผู้กล้า ดีกว่าอยู่อย่างผู้แพ้	179
27	เลิกพูดแล้วลงมือทำ	187
28	ขัดเกลาจิตใจหยาบกร้านให้อ่อนโยน	193
29	ชื่นชมผู้อื่น วิพากษ์ตนเอง	200
30	ผิดพลาดจงรับ เพื่อชีวิตก้าวหน้า	206
31	เลิกติดความหลัง หันหลังให้อดีต	213
32	อยากได้ต้องหา อยากมีต้องทำ	219
33	อยากให้ผู้อื่นเคารพ ต้องรู้จักเคารพผู้อื่น	225
34	ทำงานอย่าใช้เท้าเดิน จงใช้หัวเดิน	231
35	ยอมรับผิดชีวิตก้าวหน้า	237

ภาคที่ 1

01

เดินหน้าแต่ถอยหลัง

“การดำเนินชีวิตก็เหมือนกับการข้ามมหาสมุทร มีเพียงคนที่มีความมุ่งมั่นที่เข้มแข็งจึงจะสามารถไปถึงฝั่งฝันได้”

คาร์ล มาร์กซ
นักคิดชาวเยอรมัน

การหยุดหรือการถอยหลัง ช่วยทำให้มีสติ หยุดพิจารณาเพ่มอง ภาพข้างหน้าได้ชัดเจน

ความตั้งใจในการบรรลุเป้าหมาย ทำให้การกระทำหรือปฏิบัติเชิงรุกตรงและรวดเร็ว เพื่อหวังบรรลุผล บางครั้งอาจถูกกระตุกขาหลังได้ ดังจะเห็นได้จากโครงการใหญ่ๆ ของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นความพยายามในการก่อสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น แผนการบริหารจัดการน้ำ โครงการการพัฒนาเส้นทางคมนาคม หรือล่าสุด พ.ร.บ. นิรโทษกรรม ที่กลายเป็นการเรียกแขก ปลุกกระแสให้ประชาชนจำนวนมากออกมาประท้วงบนท้องถนน จนรัฐบาลต้องออกแถลงยอมถอยสุดซอย การมีอำนาจไม่ได้หมายความว่าทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ แต่การใช้อำนาจนั้นยังต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย และเรื่องที่ทำภายใต้อำนาจนั้นยังมีเงื่อนไขทางคุณธรรม จริยธรรม หรือความชอบธรรม เป็น

ตัวกำหนด หรือพูดง่ายๆ เงื่อนไขการยอมรับทางสังคมหรือ
ของประชาชนยังเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่ารัฐบาลและรัฐสภานั้น
กระทำโดยชอบหรือไม่

อยากเติบโตก็ต้องเลือกเติบโตให้ถูกทาง

มีผู้คนมากมายหวังร่ำรวย อีกจำนวนไม่น้อยหวังลาภยศ
สรรเสริญ มีชื่อเสียง แต่สิ่งสำคัญกว่าคือที่มาของการ
บรรลุลผล อยากรวยเพราะเล่นหวยเล่นพนัน ไม่ซำก็หมดตัว
เพราะอยู่บนพื้นฐานของความเสี่ยงสูง ไปฝากโชคชะตาไว้กับ
ผู้อื่น สำหรับบางคนหวังทุจริตโกงกิน แม้ได้มาแต่ใจย่อมไม่
เป็นสุข เพราะเป็นลามกมิควรได้ เป็นการเบียดบังผู้อื่น น้อยโกง
ประเทศชาติ น้อยฉลประชาชน ซ้ำเร็วความย่อมแตก เรื่อง
ย่อมแดงถูกประจานโจษขาน ฟังระลึกละเสียดว่า ตัวเรานั้นอยู่
ไม่นาน แต่ชื่อเสียงชื่อเสียงกลับถูกจารึกไว้นานนาน จะให้ลูก
หลานแบกความอับอายขายหน้าไว้อีกนานเท่าไร เกิดเป็นคน
ทั้งทีควรทำดีเอาไว้ เมื่อตายไปใจจึงสงบ

ทำดี ดี ทำชั่ว ชั่ว

กุศลสรรพสิ่งเดินไปตามกฎแห่งกรรม

ทานพุทธทาสได้สอนไว้ว่า “ทำดี ดี คือดีในตัวเอง ทำชั่ว ชั่ว คือชั่วในตัวเองเช่นกัน” คือทำเช่นไรเป็นเช่นนั้น แต่ผลแห่งการกระทำนั้นอาจไม่เกิดขึ้นในทันที แต่ย่อมได้รับผลแน่นอนไม่ช้าก็เร็ว ไม่ชาตินี้ก็ชาติหน้า เพราะกรรมที่ทำงานนั้นจะติดตามตัว กรรมใดกรรมนั้น ผลักให้ผู้อื่นก็ไม่พ้น วังวนก็ไม่รอด ดังเงาติดตามตัว

ปัญหาของคนปัจจุบันก็คือ มองแค่ผลประโยชน์ มองสั้นไม่มองยาว คนรุ่นใหม่จำนวนมากจึงเห็นว่าเรื่องทุจริตคอร์รัปชันเป็นสิ่งที่ยอมรับได้หากฉันได้ด้วย ประเทศยังเดินต่อ ความคิดเช่นนี้จึงเป็นมิฉนาทิจ्ञิ เป็นความเห็นผิด หากปล่อยให้ความคิดเช่นนี้ถ่ายทอดต่อรุ่นสู่รุ่น สังคมไทยจะกลายเป็นสังคมที่ขาดจริยธรรม สังคมทุศีล เห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดี ดังนั้นถึงเวลาแล้วที่สังคมไทยต้องหาหลักยึด สร้างค่านิยมที่ถูกต้อง สอดแทรกเข้าไปในระบบการศึกษา และรณรงค์ให้เป็นวิถีปฏิบัติ เป็นวัฒนธรรมอันดีงามของคนในสังคมอย่างจริงจัง

7 วิธีปฏิบัติเพื่อตนเองและสังคม

1. สร้างทัศนคติที่ถูกต้อง ‘ทำดี ดี ทำชั่ว ชั่ว’
2. ทำดีเล็กๆ = ทำดีใหญ่ๆ, ทำชั่วเล็กๆ = ทำชั่วใหญ่ๆ
3. เชิดชูคนทำดีเล็กๆ เพื่อให้คนรู้สึกเข้าถึงว่าทำดีได้
ทุกขณะ เวทีเชิดชูไม่จำเป็นต้องเป็นเวทีใหญ่ ให้
ชุมชนคือเวที เพื่อนบ้านคือผู้ชม ในบ้านคือแรงใจ
4. ส่งเสริมให้คนในบ้านร่วมสร้างกิจกรรมสาธารณ-
ประโยชน์เพื่อบุคคลอื่น สร้างลักษณะนิสัย ‘ให้’
มิใช่ ‘ได้’
5. ใช้กุศลสังคมสร้าง ‘ตาวิเศษ’
6. ใช้โซเชียลมีเดียให้เป็นประโยชน์ ถ่ายทอดความดี
เล็กๆ เผยแพร่ให้กำลังใจเพื่อให้ผู้อื่นเอาเป็นเยี่ยง
อย่าง และเผยแพร่พฤติกรรมที่ไม่ดี เพื่อใช้มาตรการ
ทางสังคมช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมิให้กระทำซ้ำ
7. ตอกย้ำความคิดว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นความผิด
ร้ายแรง ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม แม้ประชาชน
รู้สึกว่าไม่กระทบโดยตรง แต่ต้องชี้ให้เห็นถึงผล
ประโยชน์ของประเทศ ของประชาชนที่ต้องสูญเสีย
ต่อเนื่องในระยะยาว ผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ
ลูกหลานในอนาคต

หากเรายังปล่อยให้การทุจริตคอร์รัปชันเป็นสิ่งที่ยอมรับ
ได้ แม้ประเทศชาติเดินหน้า แต่จิตใจกลับถอยหลัง
ข้างในผูกเรือน โตแต่ไม่แข็งแรง ประเทศไทยอาจต้องเดินย้อน
รอยประวัติศาสตร์ ดังประเทศยักษ์ใหญ่ในอดีตที่ชาติล่มสลาย
เพราะพวกขุนนางมีแต่โกงกิน พ่อค้ามีแต่ขูดรีดเอาเปรียบ
ประเทศชาติใหญ่โตแต่ไข้โรค ช้าเรี่ยวอ่อนเดินไปสู่ทางวิบัติ

หากทุกคนมองแต่ตัวเอง
ไม่เห็นแผ่นดินที่ตัวเหยียบ
แล้วจะมีเป้าหมายร่วมได้อย่างไร

02

ทางตันก็เพราะคนปิดกั้น ทางออกก็เพราะคนผลักดัน

“เราไม่จำเป็นต้องตามหาความสำเร็จ
แต่การกระทำและคำพูดควรดำเนินไปด้วยกัน
และทำให้ดีจนจบ”

อับราฮัม ลินคอล์น
อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

มีคนก่อกำเเพงจึงมีกำเเพง ไร้กำเเพงมีกำเเพงจึงอยู่ที่คน

เหตุการณ์บ้านเมืองไทยที่คุยกกันไม่รู้เรื่อง เจรจาไม่รู้จบ เพราะต่างฝ่ายต่างสร้างกำเเพงหลายชั้น ทั้งกำเเพงใจ กำเเพงวัตถุ และกำเเพงเงื่อนไข ยิ่งไปกว่านั้น นักการเมืองคงกังวลว่าจะหาเกราะป้องกันซึ่งอำนาจผลประโยชน์ได้อย่างไร อีกฝ่ายรุกตี ส่งคนบุกจู่โจม อีกฝ่ายตั้งป้อม ยึดมั่นถือมั่นในอำนาจ สร้างเกราะป้องกันผลประโยชน์ตนเอง การเมืองไทย กลายเป็นชักเย่อ ดึงกันไปดึงกันมา

การเมืองไทยปัจจุบันจึงไม่ต่างกับการเมืองการปกครองในอดีต ที่เหล่าอำมาตย์ขุนนางต่างช่องสุ่มกำลัง เพียงแต่ในปัจจุบันเปลี่ยนรูปแบบเป็นนักการเมืองที่สั่งสมกำลัง โยกย้ายถ่ายเทข้าราชการในสายตนเองขึ้นคุมหน่วยงานต่างๆ ส่งพรรคพวกตัวเองไปนั่งในบอร์ดรัฐวิสาหกิจ เพื่อกุมกำลังทางเศรษฐกิจการค้า

มีโจทย์คนจะจ้อแล้ว จะตอบตรงกันได้อย่างไร

๑. ในปัจจุบันนี้ นักการเมืองกลายเป็นอาชีพที่มีได้ตอบสนอง
เพียงแค่อุดมการณ์ทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังหมายถึง
ฐานะทางสังคมและผลประโยชน์ต่อเนื่อง คนจำนวนมากเข้าสู่
วงการการเมืองแล้วหลงใหล เสพติดในอำนาจ เพราะคน
กลุ่มนี้กลายเป็นอภิสิทธิชน การดำเนินการทางการเมืองแม้
เป้าหมายหลักคือเพื่อรับใช้ประเทศชาติ รับใช้ประชาชน แต่
เมื่อพิจารณาโดยลึกแล้ว เบื้องหลังกลับดำรงอยู่เพื่อศักดิ์ศรี
เพื่อฐานะ เพื่อประโยชน์ของตัวเองเป็นอันดับหนึ่ง ด้วยเบื้อง
หลังที่อิงประโยชน์ส่วนตน หากประเทศชาติได้แต่ฉันทเสีย จึง
หาทางออกยาก หาคำตอบไม่เจอ ในเมื่อผลประโยชน์ร่วมไม่
ลงตัว การต่อสู้ทางการเมืองจึงกลายเป็นการต่อสู้ของกลุ่มผลประโยชน์
ที่ประชาชนถูกใช้เป็นเครื่องมือ

ปฏิรูปการเมืองคือการปฏิรูปคน

เมื่อพูดถึงการปฏิรูปทางการเมือง ผู้รู้ทั้งหลายจะมุ่งเน้นไปที่โครงสร้างการปกครอง ที่รัฐธรรมนูญ ที่ระบบต่างๆ ที่กลไกการปกครอง และองค์กรทางการเมืองต่างๆ แต่กว่า 60 ปีที่ผ่านมา กลับพบว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ กลับไม่สามารถทำให้การเมืองไทยมันคงได้นั้นอาจหมายถึงสิ่งที่พยายามกันนั้นยังขาดการแก้ไขที่หัวใจ คน ประชาชนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดีหรือยัง นักการเมืองนักปกครองทั้งหลายเข้าใจถึงภาระหน้าที่ของตนหรือยัง

ที่ผ่านมาเรามักพูดถึงสิทธิและอำนาจ แต่กลับพูดกันน้อยถึงหน้าที่ หากทุกคนทำตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ทำหน้าที่อย่างถูกต้องมิใช่ถูกใจ ปัญหาทั้งหลายที่มีอยู่ย่อมได้รับการแก้ไข ประชาชนย่อมอยู่เย็นเป็นสุข

คุณธรรมจริยธรรมย่อมบังเกิด รัฐบาลและบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนทั้งหลายย่อมตระหนักรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรควรเลี่ยง มิใช่หลงอำนาจจนเข้าใจว่ามีอำนาจแล้วจะทำอะไรก็ได้ การใช้อำนาจจึงต้องมีหน้าที่และจริยธรรมเป็นตัวกำกับ

การแก้ไขปัญหของประเทศไทยในระยะยาวจึงจำต้องกลับมาที่ 'ใจคน' ใจเป็นประธาน กายเป็นผู้ตาม ถ้าคิดดี ก็พูดดีและย่อมทำดี มีโครงสร้างดี มีกฎหมายดี แต่มีคนไม่ดีมาบริหารบ้านเมือง ประเทศไทย ประชาชน ย่อมติดอยู่ในวงจรอุบาทว์ เพราะคนเลียงกฎและระบบอุปถัมภ์ ทำให้กฎเลือกปฏิบัติ

มีสันติธรรม เกิดสันติสุข

5 ข้อคิดสร้าง ‘ธรรม’ ในใจคน เพื่อสร้างสันติสุขในสังคม

1. ส่งเสริมการศึกษาและปลูกจิตสำนึกด้านศีลธรรม จริยธรรม และหน้าที่พลเมืองอย่างจริงจัง และเป็นระบบให้แก่คนทุกระดับการศึกษาและทุกสาขาอาชีพ
2. สร้างค่านิยมไทยหรือวัฒนธรรมร่วมในประเด็นสำคัญ เช่น ความซื่อสัตย์ การต่อต้านคอร์รัปชัน การยกย่องคนดี
3. ปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องการไม่รับเงินซื้อเสียง ไม่ขายเสียง
4. ปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่นักการเมือง นักปกครอง ให้มีหิริโอตตัปปะ ความละอายและเกรงกลัวต่อบาป ไม่ซื้อเสียง แต่ขายความคิด ขายความดี หากใครได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใครได้เป็นรัฐมนตรี ต้องเข้าหลักสูตรอบรมศีลธรรม เข้าคอร์สปฏิบัติธรรมขัดเกลาจิตใจเป็นระยะๆ เพื่อให้มีจิตใจงดงาม

ไม่ติดยึดในอำนาจวาสนา ทรัพย์สินเงินทอง คนที่ไม่ยอมเข้าคอร์สจะได้ไม่ต้องมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนหรือรัฐมนตรี หรือเป็นแล้วแต่ไม่เข้า ต้องโดนถอดถอนเพราะละทิ้งหน้าที่

5. ส่งเสริมโครงการจิตอาสาเพื่อสร้างลักษณะนิสัย 'ให้' กับคนในสังคม สร้างสังคมแบ่งปัน มากกว่าสังคมแย่งชิง

ถึงเวลาแล้วที่คนไทยและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องอาจต้องกลับเข้าไปสร้าง ไปแก้ไขที่ 'ใจคน' เป็นสำคัญ อันเป็นเหตุของปัญหาทั้งหมด อย่างน้อยช่วยสร้าง 'คนดี' ให้แก่สังคมมากขึ้น เพราะตอนนี้สังคมไทยมีแต่ 'คนเก่ง' เต็มไปหมด กลายเป็นว่าคนเก่งยิ่งมาก ประเทศชาติยิ่งมีปัญหา

ปัญหาเกิดจากคน

03

ธรรมจูงพระราชา คือความสุกสกปรก ของประชาชน

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

พระปฐมบรมราชโองการ
ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คำ

ว่า ‘ธรรม’ คำเดียว แต่มีความหมายที่ยิ่งใหญ่มาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ ‘ธรรม’ ในการครองแผ่นดิน โครงการพระราชดำริทั้งหลายเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ถึงสายพระเนตรของพระองค์ท่านที่ทรงเห็นถึงความทุกข์ของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ และเสด็จไปยังท้องถิ่นทุรกันดารซึ่งเดินทางด้วยความยากลำบาก ไม่ทรงเหน็ดเหนื่อยกับการสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนที่อยู่ห่างไกลและมีชีวิตที่ลำบาก

การบริหารราชการแผ่นดิน พระองค์ทรงใช้อำนาจทั้งสาม ได้แก่ อำนาจนิตินบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ เมื่อได้รับมอบอำนาจทั้งสามไปแล้ว ก็ควรตระหนักถึงวิธีการและหลักการสำคัญของการใช้อำนาจด้วยเช่นกัน นั่นคือ การสืบเจตนารมณ์ของ ‘ธรรมของพระราชา’ สู่ ‘ธรรมของนักปกครอง’ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การออกกฎหมาย และการตัดสินใจทั้งหลาย เป็นไปเพื่อประโยชน์ของราชการแผ่นดิน เพื่อประโยชน์สุขของราษฎร

ธรรมนูญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือการบัญญัติกฎหมายที่เป็นธรรม เพื่อประชาชนโดยรวม

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้อำนาจนิติบัญญัติ เพื่อบัญญัตินิติธรรม ออกกฎหมายเพื่อให้ฝ่ายบริหารนำไปใช้ อำนาจนิติบัญญัติจึงเหมือนต้นน้ำ หากออกกฎหมายที่เป็นธรรม ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ประชาชน ก็สามารถสร้างความสงบสุขให้สังคมได้ แต่หากออกกฎหมายที่มุ่งประโยชน์ของคนเฉพาะกลุ่ม แม้กฎหมายจะผ่านสภา แต่ก็ไม่อาจเป็นที่ยอมรับของประชาชน และสะท้อนให้เห็นว่า สมาชิกสภาผู้แทนไม่ได้ทำหน้าที่ที่เป็น ‘ธรรม’ แม้มีอำนาจแต่ใช้อำนาจในทางที่ผิด ย่อมเกิดกระแสคัดค้าน จึงเป็นบทเรียนสำคัญของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนทั้งหลาย ว่าอย่าได้คิดว่าท่านมีอำนาจแล้วจะรวมหัวกันทำอะไรก็ได้ สิ่งที่ท่านคิดท่านทำ มีประชาชนเฝ้ามองเฝ้าติดตามอยู่ ทำผิดทำนองคลองธรรม

ข้อมูลข่าวสารจะกระจายไปอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์มีอบ
นกหวีดจึงเกิดขึ้นจนทั้งสภาและรัฐบาลอยู่ไม่ได้

ธรรมชาติของรัฐบาลคือการบริหาร อย่างมีธรรมาภิบาล

๒๒ รัฐบาลจะมีเสียงข้างมากในสภา หากถูกยื่นไม่ไว้วางใจ ก็ยังสามารถผ่านการรับรองไว้วางใจจากสมาชิกสภาผู้แทนได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะได้รับการไว้วางใจจากประชาชน การบริหารงานปกติผ่านกลไกการปกครองทั้งหลาย และการบริหารโครงการต่างๆ ตามนโยบายที่หาเสียงไว้ สิ่งสำคัญคือ ถูกใจอย่างเดียวไม่พอ ต้องมี ‘ถูกต้อง’ เป็นตัวกำกับด้วย นโยบายประชานิยมทั้งหลาย แม้ถูกใจแต่เกิดคำถามมากมายว่า ‘ถูกต้อง’ หรือไม่ โดยเฉพาะหลายโครงการหลายนโยบายถูกมองว่าใช้ประชาชนบังหน้า เพื่อการคอร์รัปชันผ่านกระบวนการทำงานที่มีการวางคนวางองค์กรธุรกิจของคนใกล้ชิดไว้ทำมาหากินเรียบร้อยแล้ว

ธรรมาภิบาลซึ่งหมายถึงการปกครองดูแลด้วยความดี
อย่างเป็นธรรมอย่างทั่วถึง อันเป็นหัวใจของการบริหารบ้าน
เมืองจึงถูกละเลย เมื่อผู้ปกครองหรือรัฐบาลไม่ได้บริหารงาน
ด้วย ‘ธรรม’ จึงสร้างความไม่พอใจให้แก่ประชาชน เมื่อความ
ไม่พอใจถึงจุดสูงสุด เหตุการณ์มีอบนทกหวัดจึงเกิดขึ้น และ
พลังมวลชนที่มารวมตัวกันอย่างล้นหลามนับล้านคนก็เพราะ
สองอำนาจหลักขาดหลัก ‘ธรรม’ นั่นเอง

ธรรมจูงตุลาการ คือการยึดมั่นในเจตนารมณ์ ของกฎหมายและความสุขสงบ ของประชาชน

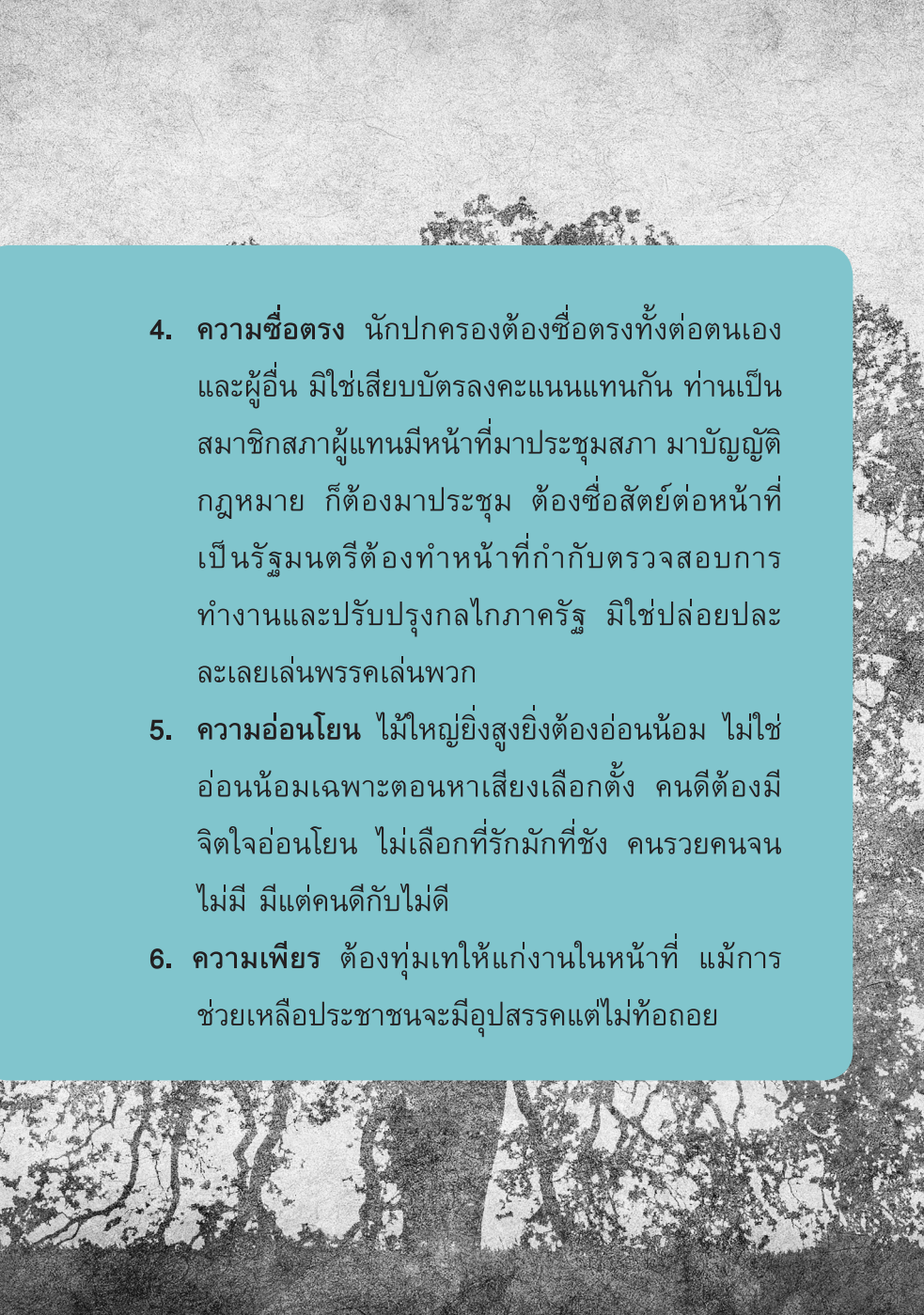
๑ นอดีตที่ผ่านมา ศาลหรือตุลาการเป็นที่พึ่งสุดท้ายเมื่อเกิด
ข้อขัดแย้งหรือเกิดคดีความ โดยมุ่งหวังให้ศาลเป็นที่พึ่ง
สร้างความเป็น ‘ธรรม’ ให้แก่คู่ความ แต่เมื่อคู่ความเปลี่ยน
จากประชาชนกับประชาชน เป็นมหาประชาชนกับรัฐบาล

เป็นมหาประชาชนกับรัฐสภา ศาลหรือตุลาการจึงเป็นอำนาจ
อิสระสุดท้ายที่เป็นที่พึ่งของประชาชนเพื่อต่อสู้กับอีกสอง
อำนาจที่เลือกใช้ ‘ธรรม’ ในการบริหาร

การ ‘ฮั้ว’ กันของอำนาจบริหารและอำนาจนิติบัญญัติ
จึงไม่ต่างกับพวกมากลากไป ซึ่งถึงเวลาแล้วที่ต้องเปลี่ยน
จิตสำนึกของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนฯ และรัฐมนตรีทั้ง
หลายว่า ถึงแม้ท่านจะมีอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่
การใช้อำนาจนั้นต้องเป็นการใช้ที่เป็น ‘ธรรม’ ด้วย

หลักการ 10 ประการ ของนักปกครองที่ควรรู้และต้องมี

1. **ทานหรือการให้** นักปกครองที่ดีต้องตระหนักเสมอว่าท่านจะให้อะไรแก่สังคม มิใช่จะเข้ามากอบโกยอะไรจากประเทศ
2. **ศีล** คือการประพฤติที่ดีงามทั้งกาย วาจา ใจ นักปกครองจึงต้องมีใจที่สะอาด ใจที่คิดดีเป็นเบื้องต้น มิใช่ปากอย่างใจอย่าง ต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างของผู้อื่น มิใช่แสดงอำนาจบาตรใหญ่
3. **บริจาค** คือการเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อความสุขส่วนรวม มิใช่ไปที่ไหนก็ทำให้คนอื่นเขาเดือดร้อน จะบริจาคสิ่งของต้องบริจาคคนแรก มิใช่เที่ยวขอบริจาคจากผู้อื่นแล้วพิมพ์ชื่อตัวเองลงบนถุงคอยเสนอหน้าแจก

-
4. **ความซื่อตรง** นักปกครองต้องซื่อตรงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มิใช่เสียบบัตรลงคะแนนแทนกัน ท่านเป็นสมาชิกสภาผู้แทนมีหน้าที่มาประชุมสภา มาบัญญัติกฎหมาย ก็ต้องมาประชุม ต้องซื่อสัตย์ต่อหน้าที่เป็นรัฐมนตรีต้องทำหน้าที่กำกับตรวจสอบการทำงานและปรับปรุงกลไกภาครัฐ มิใช่ปล่อยปละละเลยเล่นพรรคเล่นพวก
  5. **ความอ่อนโยน** ไม่ใหญ่ยิ่งสูงยิ่งต้องอ่อนน้อม ไม่ใช่อ่อนน้อมเฉพาะตอนหาเสียงเลือกตั้ง คนดีต้องมีจิตใจอ่อนโยน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง คนรวยคนจนไม่มี มีแต่คนดีกับไม่ดี
  6. **ความเพียร** ต้องทุ่มเทให้แก่งานในหน้าที่ แม้การช่วยเหลือประชาชนจะมีอุปสรรคแต่ไม่ท้อถอย

7. **ความไม่โกรธ** เป็นผู้นำต้องมีสติกำกับ อย่าให้อารมณ์อยู่เหนือจิตใจ รู้จักให้อภัย ให้โอกาส
8. **ความไม่เบียดเบียน** นี่เป็นสิ่งสำคัญ ไม่เบียดเบียนราษฎร ไม่เบียดบังหลวง ไม่คอร์รัปชัน อย่าให้ความโลภครอบงำจิตใจ ท่านมาเพื่อ 'ให้' มิใช่เพื่อ 'ได้'
9. **ความอดทน** เป็นผู้นำเป็นนักปกครองต้องเสียสละเพื่อผู้อื่น ต้องลำบาก ดังนั้นต้องมีความอดทนต่อความเหนื่อยยาก ไม่ท้อถอย
10. **ความเที่ยงธรรม** ยึดถือความถูกต้องและความยุติธรรมในการบริหาร และพิจารณาเรื่องราวต่างๆ ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ไม่ทำผิดให้เป็นถูก ส่งเสริมคนดีดีทำถูก ลงโทษคนชั่วคนกระทำความผิด

ดังนั้น หากนักการเมืองนักปกครองทั้งหลายทุกระดับ
ชั้นเข้าใจ ‘ธรรมของพระราชา’ และนำหลักธรรมทั้งสิบเป็น
แนวทางปฏิบัติ ก็เชื่อได้ว่าประชาชนจะมีความสุข ประเทศ
ชาติจะมีความเจริญก้าวหน้า อาจถึงเวลาแล้วที่ต้องให้บรรดา
นักปกครองทั้งหลายท่องจำให้ขึ้นใจ และฝังลึกไว้ในสมอง ลง
ในรอยหยักลึก เมื่อคิดดี ก็จะทำดี ทำดี ดีทั้งต่อตนเองและ
ผู้อื่น

ปัญหาที่เป็นอยู่ล้วนเกิดที่ ‘คน’
จะแก้ต้องแก้ที่ ‘ใจคน’ เป็นสำคัญ

04

ศีลธรรมนำกฎหมายตาม กฎหมายปราบ ศีลธรรมปราบ

“ผู้ใดก็ตามที่ละเลยคุณธรรมในงานเล็ก
เป็นคนที่ใส่ใจไม่ได้ในงานใหญ่”

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์
นักฟิสิกส์ชาวเยอรมัน

โลกจะขาดสันติสุข หากผู้คนไร้ศีลธรรม

ศีลธรรมเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติที่คนในสังคมยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เป็นกรอบความประพฤติว่า อะไรควรไม่ควร อะไรเหมาะสมไม่เหมาะสม แต่ละประเทศแต่ละสังคม แต่ละชุมชน ก็จะมีหลักศีลธรรมของตนเองที่แตกต่างกันไปตามวิวัฒนาการทางสังคม ศีลธรรมยังเป็นตัวช่วยให้กฎหมายทำงานน้อยลง เพราะเป็นเครื่องมือปราบทางใจมิให้คนกระทำความผิด ทำสิ่งไม่ดี การละเมิดข้อกฎหมายย่อมลดลง ลดการปราบ ใช้การปราบเข้ามาแทนที่ ดังนั้นสังคมใดมีศีลธรรมสูง ยิ่งมีความสุขสันติ เพราะประชาชนคุมตัวเอง แต่หากสังคมใดศีลธรรมต่ำ ภัยร้ายต่างๆ ย่อมตามมา ความเดือดร้อนย่อมแพร่กระจายกลายเป็นสังคมแห่งความทุกข์ สังคมแห่งความขัดแย้ง

ประชาชนมีศีลธรรม ผู้ปกครองยิ่งต้อง มีศีลธรรมมากยิ่งขึ้น

ปัญหาภายในบ้านเมืองไทยตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน สะท้อนภาพการขาดศีลธรรมของผู้บริหารบ้านเมือง ตลอดจนนักการเมืองทั้งหลายได้อย่างชัดเจน นักการเมืองไทย ผู้บริหารบ้านเมืองไทย มีทั้งข้อครหาและถูกกล่าวหา เรื่องคอร์รัปชันมาตลอด เบียดบังข้อโกงทรัพย์สินประชาชน และรัฐ แทนที่จะปราบกลับกลายเป็นผู้กระทำ ซ้ำร้ายมากกว่า นั่นคือผิดแล้วไม่ยอมรับ กลับปิดเบือนเฉไฉ คำหนึ่งก็เพื่อประชาชน สองคำก็เพื่อประชาชน คอร์รัปชันทั้งเชิงนโยบาย และโครงการต่างๆ จึงเกิดตลอด

และยิ่งไปกว่านั้น ผู้นำควรเป็นผู้เสียสละ คนดีต้องดี เพื่อผู้อื่น ผู้ปกครองจึงต้องมีศีลธรรมขั้นสูงเป็นหลักประจำใจ เป็นการให้เพื่อให้ มิใช่ให้เพื่อได้ เพื่อหวังสิ่งตอบแทน การเป็นรัฐมนตรีมิใช่เพื่อเกียรติวงศ์ตระกูล แต่เพื่อรับใช้สังคม รับใช้ประเทศชาติ ในการสร้างสรรค์ทำงานในสิ่งที่เป็ประโยชน์

ต่อสังคม ยกกระต๊อบความรู้ความสามารถของประชาชน ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ให้สามารถยืนอยู่บนขาของตนเองได้อย่างมั่นคงในระยะยาว ความสำเร็จในความดีต่างหากที่จะถูกบันทึกให้ชนรุ่นหลังได้เห็นได้ฟัง

ถึงเวลาแล้วหรือยังที่นักการเมือง นักปกครอง ผู้บริหารบ้านเมือง ต้องได้รับการบ่มเพาะจิตใจ ผู้ออกกฎ ผู้ใช้กฎ และผู้บังคับใช้กฎ จะต้องถือเป็นบุคคลตัวอย่างที่อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม สร้างความดีให้คนเห็น ประพฤติดีให้ผู้อื่นทำตาม

หากไร้ศีลธรรม มองข้ามกฎหมายแล้วประเทศจะเดินต่อไปได้อย่างไร

คลธรรมสอนให้คนมีหิริโอตตัปปะ หรือรู้จักละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เมื่อคนไร้ซึ่งศีลธรรม ผู้บริหารบ้านเมืองขาดจรรยา ความละอายต่อการกระทำชั่วกระทำผิดย่อมไม่มี ไม่เกรงกลัวกฎหมาย เพราะคิดใช้ระบบอุปถัมภ์สั่งการหาความช่วยเหลือได้ ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ แต่ไปรับผิดชอบต่อผู้มีอำนาจแทน สิ่งที่ต้องทำจึงไม่ทำกฎหมายจึงไม่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นการเลือกกระทำต่อผู้อ่อนแอกว่า

และละเลยยกเว้นให้อำนาจร้าย ความอ่อนแอของศีลธรรมที่
ถูกอำนาจร้ายอำนาจมืดครอบงำจึงแพร่ระบาดไปทั่วในสังคม
การยกย่องคนดีหายไป การเชิดชูคนรวย คนโกง คนดัง กลับ
มาแทนที่ คนเลวกลายเป็นบุคคลตัวอย่าง คนดีกลับถูกบดบัง
ค่านิยมหลักในสังคมจึงเปลี่ยนไป

กตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี แต่สิ่งที่สำคัญมากไปกว่านั้นก็คือ การกตัญญูต่อความดี

ห ลักตัญญูได้ถูกอบรมบ่มเพาะมาเนิ่นนาน และเชื่อว่า
เป็นค่านิยมที่ฝังรากลึกในสังคมไทย แต่คำถามสำคัญ
คือ หากคนที่ช่วยเหลือเรานั้นเป็นคนไม่ดี ฉ้อฉลกลโกง ฝ่าฝืน
กฎหมาย เราจะยังส่งเสริม ตอบแทนบุญคุณ และช่วยเหลือ
ให้เขาพ้นผิดกระนั้นหรือ

การแจกเงินซื้อเสียง นโยบายประชานิยมที่มุ่งเน้น
การแจกเงินแจกทอง การให้ที่มุ่งสร้างความลุ่มหลง ว่าไป
แล้วเป็นการเอาเงินประชาชนที่เรียกว่าเงินภาษีมาแจกให้

แก่ประชาชน อย่างนี้มิใช่สร้างบุญคุณและไม่สมควรกตัญญู
ความลุ่มหลงมกมายยึดติดตัวบุคคลที่ภายนอกน่าเชื่อถือ
แต่ภายในจิตใจกลับชั่วร้าย กลายเป็นการลดความเข้มแข็ง
ทางศีลธรรมที่มุ่งส่งเสริมการกระทำดี ทำสิ่งที่บริสุทธิ์ หลัก
ศีลธรรมนับวันจึงอ่อนแอเพราะละเลยหลักการ แต่คำนึงถึง
ตัวบุคคล ถึงเวลาแล้วที่สังคมไทยต้องกลับมาหาหลักการ
แห่งความดีงาม และใช้มันเป็นบรรทัดฐานในการบ่งชี้ว่าอะไร
ดีอะไรงาม มากไปกว่าการมองไปที่ตัวบุคคลว่าใครทำ อย่า
ให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล อย่าให้ศรัทธาอย่างไร้ปัญญามา
กำหนดความถูกผิด

7 หลักการสร้างที่ดี

1. การกระทำนั้นต้องดีเสมอต่อทุกคน มิใช่เลือกปฏิบัติ เฉพาะพวกพ้อง หรือพูดง่ายๆ ผลแห่งการกระทำนั้น ต้องทั่วถึงทุกคน ฝนตกทั่วฟ้า
2. สิ่งทีกระทำนั้นต้องไม่ผิดหลักศีลธรรม ไม่ขัดหลักกฎหมาย หากกฎหมายนั้นดีอยู่แล้ว การแก้กฎหมาย จากถูกต้องดีงามกลายเป็นบิดเบือน ต้องช่วยกัน ชัดขวาง อย่ายอมรับ
3. การกระทำนั้นต้องไม่เป็นการเบียดเบียนหรือทำร้ายผู้อื่น แม้จะเป็นคนกลุ่มน้อย ทุกคนควรได้รับสิทธิเสมอภาค
4. การกระทำนั้นต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดหลักมนุษยธรรมและเสรีภาพส่วนบุคคล

5. ความดีไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องเล็กๆ ก็เป็นความดีได้
6. ทุกคนมีสิทธิ์ทำความดี ความดีจึงไม่จำเป็นต้องอยู่ที่คนรวย นักบริหาร นักปกครอง แต่ความดีนั้นมีอยู่ในทุกคนในสังคม แม้แต่คนจนหรือคนธรรมดาในหลากหลายอาชีพ ให้วัดที่การกระทำมิใช่สถานะ
7. ความดีไม่จำกัดเวลา ไม่จำกัดสถานที่

ศีลธรรมจึงช่วยค้ำจุนโลก สร้างสันติสุขสันติธรรมในสังคม กฎหมายลงโทษบุคคลเมื่อเกิดการกระทำผิดและเกิดผลร้ายตามมา ศีลธรรมช่วยสร้างจิตใจที่งดงาม ป้องกันมิให้อำนาจใฝ่ต่ำเข้ามาครอบงำสั่งการ ศีลธรรมจึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากฎหมายที่บัญญัติไว้ทั้งหลาย ถึงเวลาแล้วที่สังคมไทยต้องมาทบทวนสร้างศีลธรรมให้เข้มแข็ง และ

กำหนดค่านิยมที่ต้องการเพื่อสร้างระเบียบทางใจของผู้คน
ถึงเวลาแล้วที่ต้องอบรมทางศีลธรรมให้แก่นักการเมือง นัก
ปกครองทั้งหลายที่เห็นผิดเป็นชอบ เห็นกงจักรเป็นดอกบัว
เพื่อดวงตาเห็นแจ้ง ปัญญาเห็นธรรม

จิตใจงาม นำมาซึ่งการประพฤติกาม
ดั่งเช่น อยากได้ผลดี
ต้องมีเมล็ดพันธุ์ขึ้นเลิศ

